

dobrze nam *F, pod. Jš*] na(m) dobre *L* – gejt [dziel *V*, gejt zdiel *F, Jš*, gyeft zdyel *C*] zdiel *L, Z*

R: i vecechu: „Bratr náš dobře nám jest sděl.“

V 48/35 46/35

kdyz yaromir hradeczsko drzyeſſe

kdyz *V, C, P, Cr, Fs, Z, Jš, pod. L*] A kdiz *F* – yaromir *V, pod. L, P, Cr, Fs, Z, Jš*, yaromirz *C, pod. F* – hradeczsko *V, Jš*, hradeckzo *C, F, P, Z, pod. L*] hradeckeho *Cr*, hradſkeho *Fs* – drzyeſſe *V, C, pod. F, L, P, Cr, Fs, Jš*, drzyeſſe *Z*

R: Když Jaromír Hradečko drzieše,

V 48/36 46/36

Gedno mieſtce ſie gemu libyeſſe

mieſtce *V*, mieſto *Z*] myeſtyſte *C, pod. Cr*, mieſtiſtie *F, pod. L, P, Jš*, meſtiſtie *Fs* – ſie (*ſe L*) gemu libyeſſe *V, pod. L, Jš*, gemu ſe libieſſe *F, Z*; ſye mu lybyeſſe *C*] ſie gemu welmi libieſſe *P, Cr, pod. Fs*

R: jedno městišče se jemu lúbieše.

V 48/37 46/37

Na tom mieſtie ſobie dwor poſtawi

Na tom mieſtie *V, F, L, Z, Jš, pod. C*] Na tom *P, Cr, Fs* – ſobie dwor (*dwuor P*) poſtawi *V, P, Cr, Jš, pod. C, F*] dwor Poſtawi *L*] ſobie dwor vſtawi *Fs*] ſwoy dwor vſtawy *Z*

R: Na tom místě sobě dvór postavi

V 48/38 46/38

A ſwe gemu gmie Jaromir oſtawy

~ *V*] a ſwe gmye (*gmeno Cr*) yaromyrz gmu (*mu L, gemu F, Z, Jš, pod. P, Cr*) oſtawy *C, pod. F, L, P, Cr, Z, Jš* – ve *Fs* verš chybí – v *L, Cr* za v. 38 zařazeny v. 3–6 kapitoly 49

R: a své jmě Jaromír jemu ostavi.

49

Ješín: kapitola 47

Ot Vratislava, prvého krále

Spytihněv pak s světa snide,
jeho bratr Vratislav na stolec vznide.
Léta ot narozenie syna božieho
po tisíc po čtyřechdcat čtvrtého:
5 toho léta taký hlad vznide,
že proň třetina lida snide.
5 Tehdy cisař Jindřich třetí v zemi bieše,
jeho cisařová k němu jdieše.
10 Když skrzě Medulán jedieše,
mediolánská obec ji zabiti chtieše.
10 Múdrější toho učiniti nedachu,
však jejiemu koni ocas uřezachu.
Pro to se před Mediolánem cisař položi
a to na svéj mysli uloži,
15 že ot města nechce jěti,
doňadž jeho nebude jmieti.
Cisař káza u sebe knězi českému býti.
I jechu se u městě i u vojscě mluviti,
že cisařovi jedú lidé na pomoc,
20 jichž každý jmá pěti mužov moc.
20 „Ti jsú tak líti, že jědie jiné lidi,
kací jsú to lidé, každý súdi.“
Když to Čechy vzeděchu,
že ty pověsti o nich jdiechu,
25 když se k městu přibličichu,
tuto lest učinichu:
na rožny rozebrachu < *těsto* > jako děti
a to do sebe dachu viděti,
že to lakomě jediechu.
30 By Čechové děti jedli, Vlaši mniechu.
30 Pověst veliká o nich jdieše
a město se jich velmi bojieše
řkúc: „Hubená jest to máti,
kteráž s svými dětmi lidí těchto smie dočakati!“
35 Čechové, jakž k městu přijidechu,
35 mocí řeku přebřidechu;
neb Odolen z Chýš byl jim nalezl brod
a tiem se vzmohl ten vešken rod.

- 40 Čechy krabošky sobě zčinichu
a pod nimi valem města dobychu. 40
Neb když Čechové po řebří na zed jdiechu,
by čertie lezli, Vlaši mniechu,
se zdi běžiechu
a utkati jich nesmiechu.
- 45 Čechové, chtiece ciesařovy hanby pomstiti, 45
učinichu skutek, o němž mě hanba mluvit:
.....
.....
- 50 Tu sě fikóv z prstóv jechu činiti, 50
podáš-li jeho Vlachu, chceš sě o to zabiti.
Čechové, že prví u městě biechu,
z města najlepšie klejnoty vzěchu.
Ješče stojí na hradě u svatého Víta noha sviecnová,
pravie, že by byla diela Šalomúnova.
- 55 Tu sú byli Medioláněné z Jeruzaléma vzěli, 55
když sú byli s Titem a s Vespeziánem na Židy jeli.
Móžeš tu nohu, ač chceš, před oltářem ohledati,
to věz, že nynějšie dielo nemóž sě jie jievrovnnati.
Poděbradščí, že prví na zed lésti směli,
pro to sú řebří ot kněžě na ščit přijeli.
- 60 60

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, L; v nich je na začátku prvního verše iniciála, ve V, C, F je také nadpis. Ve stejném rozsahu má tuto kapitulu také Jš (jako 47.). V rkpe Z je u prvního verše kapitoly pouze iniciála, nadpis a iniciála je až u 7. verše; kapitola je tu fakticky rozdělena ve dvě. Rukopisy P, Cr, Fs připojují prvních šest veršů k předchozí kapitole, v. 7 až 60 (v. 7 začíná iniciálou) jsou součástí větších celků: v P, Fs jsou spojeny s kapitolami 50, 51, v Cr s kapitolami 50–52.

V rkpech V, L, P, Cr, Fs, Z a též v Jš je – asi ze studu – vynecháno dvojverší 47–48, které bylo nepochybně v autorské verzi; svědčí o tom textová souvislost a starý německý překlad. Je doloženo jen v rkpech C a F. V rkpech F a P je rozveden do dvojverší v. 22 a tím je porušeno veršové schéma.

V rkpech L a Cr jsou v. 3 až 6 přemístěny na konec kapitoly 48; v rkpech P a Fs jsou v. 5 a 6 vynechány. V rkpech L, P, Cr, Fs je čtyřveršový přídavek za v. 30, Jš jej umísťuje až za další, dvojveršový přídavek (oba dohromady v závorkách) za v. 38 (doložený v L, P, Fs, Jš); v rkpe Cr je vynechaný v. 39 nahrazen prvním veršem přídavku k v. 38. Vynecháno je dvojverší 33–34 v rkpech P, Fs, dvojverší 49–50 ve Fs; v. 57 až 60 jsou vynechány v P, Fs. Čtyřverší 41–44 bylo v rkpech L, P, Fs původně omezeno na dvojverší, skládající se z v. 42 a 44; v rkpech

P, Fs zůstaly v. 41 a 43 vynechány, v L byly připsány druhou rukou. V rkpe Cr je dvojverší 41–42 vloženo za v. 34, v. 43–44 vytvořily s předchozím zjednodušeným textem (viz výše o v. 39) místo, jehož smysl je porušen.

V rkpe Z chybí v. 9, vynechány jsou v. 24 a 25, do dvojverší jsou rozvedeny v. 53, 54 a 57, 58.

- V 49/00 47/00
Ot wratylawa prwego krale
~ V] Ot wratylawa prwego krale czejskeho C, od wratylawa prwniego krale czejskeho F

R: Ot Vratislava, prvého krále

- V 49/01 47/01
SPitignew pak] swieta snyde
SPitignew (Spitihnew Z, Jš) pak] swieta snyde V, pod. Z, Jš, Pak spitihnew (zbyhnew P) s swieta snide L, pod. P, Pak sBihnew (zbihnew Fs) swieta (čti s světa) snide (sgide Fs) Cr, Fs] Sbyhnyew swyeta (čti s světa) snyde C, ZBytihnew s swieta snyde F

R: Spytihnev pak s světa snide,

- V 49/02 47/02
Geho bratr wratylaw na stolec wznyde
Geho bratr wratylaw V, F, Jš] bratr yeho wratylaw C, pod. L, P, Cr, Z – na stolec wznyde V, pod. Z, Jš] na knyeczky (kniezeczi F, P) stolec wznyde C, pod. F, P] na gehu stolici (stolec Cr) wznyde L, Cr – Wratylaw na kniezeci stul wjiede Fs

R: jeho bratr Vratislav na kniežecí stolec vznide.

- V 49/03 47/03
Leta ot narozenye syna bozieho
Leta ot (od C, F) narozenye syna bozieho V, pod. C, F, L, Z, Jš] leta od naroze(ni)e bozie(h)o Cr, Ot narozenie leta bozieho Fs] Ot narozenie syna bozieho P – v L, Cr verše 3–6 přemístěny za v. 38 předcházející kapitoly

R: Léta ot narozenie syna bozieho

- V 49/04 47/04
Po tyffjycz po cztyrzechdczat cztwrtego
~ V, po tyfyczyu po cztyrzechdca (sic) cztwrtego C, po tifjici po cztyrzydcat (po cztyrzydcieti P, po cztirzydcieti Z) cztwrtego F, pod. P, Z] Tifjicziego ctziridczateho (sic) cztwrtego Fs] tifjicz po xliiij (sic) Cr] po tifjici po tridcetek cztwrtego L, pod. Jš (v Jš na okraji dodáno Má býti